

Lovforslag nr. L 83. Fremsat den 24. november 1993 af industriministeren (Trøjborg)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om visse selskabers aflæggelse af årsregnskab m.v., lov om anpartsselskaber samt lov nr. 1060 af 23. december 1992

(Undersøgelse af årsregnskaber)

§ 1

I lov om visse selskabers aflæggelse af årsregnskab m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 662 af 12. august 1993, foretages følgende ændringer:

1. I § 62 indsættes som stk. 5 og 6:

»Stk. 5. Indsendes et årsregnskab m.v. for sent, jf. stk. 1, pålægger Erhvervs- og Selskabsstyrelsen hvert medlem af bestyrelsen, direktionen eller lignende ansvarligt organ i selskabet en afgift. Erhvervs- og Selskabsstyrelsen kan undlade at pålægge et medlem af bestyrelsen, direktionen eller lignende ansvarligt organ afgift eller fritage den pågældende for betaling af en allerede pålagt afgift, hvis særlige omstændigheder taler herfor.

Stk. 6. For overskridelse af indsendelsesfristen opkræves en afgift pr. person på 500 kr. for 1. påbegyndte måned, på 1.500 kr. for 2. påbegyndte måned og på 2.000 kr. for hver følgende påbegyndte måned. Afgiften kan dog ialt højst udgøre 8.000 kr. pr. person. Afgiften nedsættes i det omfang, den pågældende for samme periode har indbetalt tvangs bøder for manglende indsendelse af samme årsregnskab m.v., jf. § 64, stk. 3, nr. 1. Afgiften, der tilfalder statskassen, tillægges udpantningsret.«

2. I § 63 a, stk. 1, indsættes som 2. pkt.:

»Bestemmelserne i § 62, stk. 5 og 6, finder tilsvarende anvendelse for filialbestyrerne.«

3. § 63 c affattes således:

»§ 63 c. Erhvervs- og Selskabsstyrelsen skal foretage en stikprøvevis udtagelse og undersøgelse af modtagne årsregnskaber, koncernregnskaber, årsberetninger og de hertil hørende revisionspåtegninger for at konstatere åbenbare overtrædelser af bestemmelser i eller i henhold til denne lov, aktieselskabsloven, anpartsselskabsloven, lov om erhvervsdrivende fonde eller bogføringsloven.

Stk. 2. Erhvervs- og Selskabsstyrelsen kan yde vejledning med henblik på at sikre overholdelse af den i stk. 1 nævnte lovgivning. Styrelsen kan påtale overtrædelser af denne lovgivning samt give pålæg om berigtigelse af fejl samt om, at overtrædelser skal bringes til opmærksomhed.

Stk. 3. Erhvervs- og Selskabsstyrelsen nedsætter et regnskabsråd, hvormed styrelsen kan rådføre sig om generelle regnskabsforhold. Formandskab og sekretariatsfunktion varetages af Erhvervs- og Selskabsstyrelsen.«

4. § 64 affattes således:

»§ 64. Industriministeren fastsætter bestemmelser om indsendelse og offentliggørelse af årsregnskaber m.v. i henhold til denne lov. For genparter af årsregnskaber m.v., for brugen af Erhvervs- og Selskabsstyrelsens edb-system samt for rykkerskrivelser m.v. ved for sen betaling betales gebyr efter regler, der fastsættes af industriministeren. Industriministeren fastsæt-

ter regler om betaling af et årligt gebyr for administration af årsregnskabsloven og den hermed forbundne undersøgelsesvirksomhed, for administrationen af de selskabsretlige regler vedrørende kapitaltab, aktionærlån m.v. samt for ikke særligt prissatte ydelser.

Stk. 2. Erhvervs- og Selskabsstyrelsen kan af selskabet eller dets revisor forlange de oplysninger, som er nødvendige for, at der kan tages stilling til, om der er sket overtrædelse af bestemmelser i eller i henhold til denne lov, aktieselskabsloven, anpartsselskabsloven, lov om erhvervsdrivende fonde eller bogføringsloven, eller om en overtrædelse er bragt til ophør. Styrelsen kan endvidere forlange de oplysninger, som er nødvendige for, at der kan tages stilling til, om selskabets vedtægter er overholdt.

Stk. 3. Undlader bestyrelsen, direktionen eller lignende ansvarligt organ i et selskab eller filialbestyrerne for en filial af et udenlandsk selskab

1) at indsende dokumenter i overensstemmelse med § 62, stk. 1-3, § 62 b, § 63 a eller bestemmelser fastsat i medfør § 64, stk. 1, i behørig stand, eller

2) at efterkomme et af styrelsen givet pålæg, jf. § 63 c, stk. 2,

kan Erhvervs- og Selskabsstyrelsen som tvangsmiddel pålægge medlemmerne af det pågældende organ eller filialbestyrerne daglige eller ugentlige bøder. Det samme gælder, hvis medlemmerne af det pågældende organ, filialbestyrerne eller selskabets revisor undlader at give oplysning i henhold til stk. 2. Tvangsbøderne, der tilfalder statskassen, tillægges udpantringsret.«.

5. I § 64 b indsættes som 2. pkt.:

»Afgørelser truffet efter § 63 c, stk. 1, og § 64, stk. 2, kan dog ikke indbringes for højere administrativ myndighed.«.

§ 2

I lov om anpartsselskaber, jf. lovbekendtgørelse nr. 617 af 19. juli 1993, foretages følgende ændringer:

I § 85 a, stk. 2, ændres »foranlediger styrelsen« til: »kan styrelsen foranledige«.

§ 3

I lov nr. 1060 af 23. december 1992 om ændring af lov om aktieselskaber, lov om anpartsselskaber og lov om visse selskabers aflæggelse af årsregnskab m.v. foretages følgende ændring:

I § 4 ophæves stk. 2 og 3 og i stedet indsættes:

»*Stk. 2.* Uanset bestemmelsen i § 11, stk. 2, 1. pkt, i aktieselskabsloven, kan aktieselskaber, der senest den 31. juli 1993 er anmeldt med en ikke fuldt indbetalt kapital, registreres, såfremt det samlede aktiebeløb, som er bindende tegnet og tildelt, svarer til den i vedtægterne angivne aktiekapital, og der af aktiernes pålydende med tillæg af eventuel overkurs er indbetalt mindst halvdelen og ialt mindst 500.000 kr. Uanset bestemmelsen i § 6, stk. 2, 1. pkt, i anpartsselskabsloven, kan anpartsselskaber, der senest den 31. juli 1993 er anmeldt med en ikke fuldt indbetalt kapital, registreres, såfremt mindst halvdelen af den i vedtægterne angivne indskudskapital og ialt mindst 200.000 kr. af anparternes pålydende med tillæg af eventuel overkurs er indbetalt.

Stk. 3. Aktier eller anparter tegnet ved stiftelsen af et selskab, jf. stk. 2, skal være fuldt indbetalt senest 1 år efter, at selskabet er registreret, dog tidligst den 1. juni 1994. Er der ikke inden 1 måned efter udløbet af denne frist foretaget anmeldelse om, at aktiekapitalen er fuldt indbetalt, skal Erhvervs- og Selskabsstyrelsen forelægge selskabet en passende frist til forholdets berigtigelse i overensstemmelse med reglerne i stk. 6 og med tilkendegivelse om, at selskabet i modsat fald skal opløses, om fornødent ved skifterettens foranstaltning.

Stk. 4. Uanset bestemmelserne i § 36, stk. 2, 1. pkt., i aktieselskabsloven og § 23, 1. pkt., i anpartsselskabsloven, kan selskaber, der senest den 31. juli 1993 har anmeldt en ikke fuldt indbetalt kapitalforhøjelse, få anmeldelsen optaget i registeret, såfremt der af den nytegnede kapital er indbetalt mindst en fjerdedel, og såfremt en eventuel overkurs er fuldt indbetalt.

Stk. 5. Aktier eller anparter tegnet ved kapitalforhøjelse, jf. stk. 4, skal være fuldt indbetalt senest 1 år efter, at forhøjelsen er registreret, dog tidligst den 1. juni 1994. Er der ikke inden 1 måned efter udløbet af denne frist foretaget anmeldelse om, at de nytegnede aktier respektive anparter er fuldt indbetalt, skal Erhvervs- og Selskabsstyrelsen forelægge selskabet en

passende frist til forholdets berigtigelse i overensstemmelse med reglerne i stk. 6. Er forholdet ikke berigtiget inden fristens udløb, foranlediger Erhvervs- og Selskabsstyrelsen registreret, at selskabskapitalen er nedsat med de ikke fuldt indbetalte aktiers respektive anparters pålydende, og at vedtægterne er ændret tilsvarende. Disse aktier respektive anparters anses for annulleret, når nedsættelsen er registreret.

Stk. 6. Foretager en aktionær eller anparts-haver ikke i rette tid en den pågældende påhvilen- de indbetaling, er vedkommende, såfremt vedtægterne ikke bestemmer andet, pligtig fra forfaldsdagen at betale en årlig rente af det skyldige beløb svarende til den rente, der er fastsat efter § 5, stk. 1 og 2, i lov om renter ved forsinket betaling m.v. Selskabet skal uden ugrundet ophold søge det skyldige beløb ind-drevet eller med 4 ugers varsel søge aktien re-spektive anparten afhændet for den pågælden-des regning med forpligtelse for erhververen til at yde de manglende indbetalinger med påløb-

ne renter. Er interimsbevis udleveret, kan sel-skabet efter udløbet af det nævnte varsel kræve det tilbageleveret ved umiddelbar fogedforret-ning i overensstemmelse med retsplejelovens § 609.«.

§ 4

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. januar 1994. Bestemmelserne i § 4, stk. 2 og 4, i lov nr. 1060 af 23. december 1992, som affattet ved denne lovs § 3, har virkning fra 1. august 1993.

Stk. 2. Bestemmelserne i § 1, nr. 1 og 2, fin-der anvendelse på årsregnskaber m.v. for regn-skabsår, der afsluttes 1. januar 1994 eller sene-re.

§ 5

Loven gælder ikke for Færøerne og Grøn-land, men kan ved kongelig anordning sættes i kraft for disse landsdele med de afvigelser, som landsdelenes særlige forhold tilsiger.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Indledning

I forbindelse med Folketingets Erhvervsudvalgs behandling af L 52 om ændring af årsregnskabsloven (lov nr. 1059 af 23. december 1992), jf. Folke-tingstidende, tillæg B, spalte 549, blev der givet til- sagn om at industriministeren ville foretage en un- dersøgelse af omfanget af åbenbare lovovertrædelser i de til Erhvervs- og Selskabsstyrelsen indsendte års- regnskaber m.v. og fremkomme med forslag til, hvil- ke tiltag der er nødvendige for at imødegå sådanne lovovertrædelser.

Undersøgelsen, der blev fremsendt til Folketingets Erhvervsudvalg den 21. april 1993, viste et overras- kende stort antal overtrædelser af såvel aktie- og anpartsselskabsloven som af årsregnskabslovgivnin- gen. Undersøgelsen viste, at der er behov for en ge- neral forebyggende indsats over for såvel selskaber- nes ledelse som revisorerne.

Der vil derfor blive taget initiativ til, at Erhvervs- og Selskabsstyrelsen sammen med erhvervsorganisa- tionerne, herunder revisorforeningerne, drøfter hvad der generelt kan gøres i form af vejledning og støtte til selskabsledelserne og revisorerne.

Erhvervs- og Selskabsstyrelsen vil endvidere i samarbejde med disse organisationer igangsætte et arbejde med at gennemgå det regnskabsretlige regel- sæt for eventuelt at fremkomme med forenklingsfor- slag.

2. Lovforslagets indhold

Udover den generelle forebyggende indsats vil der være behov for enkelte ændringer af årsregnskabslo- ven. Ændringerne har til formål at nedbringe antal- let af åbenbare overtrædelser af selskabs-, regn- skabs- og bogføringslovgivningen samt at fremme rettidig indsendelse af årsregnskaber m.v. Der skøn- nes ikke at være behov for at indføre nye regnskabs- krav.

Der foreslås samtidig en justering af bestemmel- sen i anpartsselskabslovens § 85 a, jf. forslaget § 2, ligesom overgangsbestemmelserne i lov nr. 1060 af 23. december 1992 foreslås ændret.

2.1. Undersøgelse af de indsendte regnskaber

Med ændringen af årsregnskabsloven fra decem- ber 1992 blev der skabt klar hjemmel for, at Er- hvervs- og Selskabsstyrelsen kan undersøge modtag- ne årsregnskaber for at konstatere åbenbare overtræ- delser af bestemmelser i eller i henhold til aktie- og anpartsselskabsloven, lov om erhvervsdrivende fon- de eller bogføringsloven. Der er tale om en adgang til at undersøge regnskaberne – ikke en pligt.

Som noget nyt foreslås det, at Erhvervs- og Sel- skabsstyrelsen pålægges en egentlig pligt til at fore- tage en stikprøvevis udtagelse og undersøgelse af de indsendte regnskaber for at konstatere åbenbare overtrædelser af ikke alene selskabs- og bogførings- lovgivningen, men også årsregnskabslovgivningen.

I forlængelse heraf foreslås det, at styrelsen får ad- gang til at indhente oplysninger fra selskabets revi- sor i forbindelse med kontrollen af, om årsregn- skabslovgivningen er overholdt. Dette svarer til, hvad der allerede gælder med hensyn til eventuelle overtrædelser af selskabs- og bogføringslovgivnin- gen.

2.2. Reaktionsmuligheder

I forbindelse med ovennævnte ændringer er der fundet behov for at tilpasse styrelsens reaktionsmu- ligheder, således at disse i højere grad kan afpasses efter overtrædelsernes karakter. Det foreslås derfor at udvide reaktionsmulighederne, således at de strækker sig fra konkret vejledning til pålæg om be- rigtigelse og om fornødent tvangsbøder for manglen- de berigtigelse af konstaterede overtrædelser.

De fleste overtrædelser af årsregnskabslovgivnin- gen vil være af en sådan art, at det ikke vil være rime- ligt at kræve omgående berigtigelse og offentliggø-

relse af et omgjort regnskab. En øget indsats med hensyn til konkret vejledning vil i disse tilfælde ofte være tilstrækkeligt for at undgå lignende overtrædelser i fremtiden.

Der vil dog kunne forekomme overtrædelser af en karakter, der kræver berigtigelse enten i det førstkommande årsregnskab eller i visse tilfælde øjeblikkeligt. Erhvervs- og Selskabsstyrelsen kan i dag pålægge tvangsbøder, hvis årsregnskaber m.v. ikke indsendes i behørig stand. Denne hjemmel foreslås udvidet til de tilfælde, hvor der – trods direkte pålæg herom – ikke sker berigtigelse af overtrædelser af lovgivningen vedrørende aktie- og anpartsselskaber, erhvervsdrivende fonde samt bogføring.

Det er af afgørende betydning, at regnskaberne indsendes rettidigt til Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, således at styrelsen til stadighed kan stille aktuelle oplysninger til rådighed for regnskabsbrugerne. For at opnå større opmærksomhed i selskaberne med hensyn til rettidig regnskabsindsendelse foreslås det, at Erhvervs- og Selskabsstyrelsen får adgang til administrativt at pålægge de enkelte medlemmer af det ansvarlige organ en afgift, når årsregnskabet ikke indsendes rettidigt.

2.3. Regnskabsråd

Med henblik på øget information og vejledning på området foreslås det, at Erhvervs- og Selskabsstyrelsen nedsætter et regnskabsråd, som styrelsen kan rådføre sig med i forbindelse med ændringer af regnskabslovgivningen, ved udarbejdelsen af generelle vejledninger samt i øvrigt vedrørende generelle regnskabsforhold. I Regnskabsrådet vil revisorer og andre interesserede inden for det regnskabsmæssige og selskabsretlige område være repræsenteret.

3. Høring

Lovforslaget har været sendt i høring hos Advokatrådet, AMP-samarbejdet, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Arbejdsmarkedspensionsrådet, Assurandør-Societetet, Danmarks Rederiforening, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Handel og Service, Dansk Industri, Danske Andelsselskaber, Energiministeriet, Entreprenørforeningen, FDB, Finansministeriet, Finansrådet, Forbrugerrådet, Foreningen af Registrerede Revisorer, Foreningen af Statsautoriserede Revisorer, Handelskammeret, Håndværksrådet, Justitsministeriet, Københavns Fondsbørs, Landbrugsministeriet, Landsorganisationen i Danmark, Landbrugsrådet, Liberale Erhverv, Ministeriet for Erhvervs-Politisk Samordning, Ministeriet for Kommunikation og Turisme, Realkreditrådet, Skat-

teministeriet, Statsministeriet, Sundhedsministeriet, Trafikministeriet, Økonomiministeriet.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser

Forslaget vil medføre en betydelig administrativ belastning af Erhvervs- og Selskabsstyrelsen. Ved udarbejdelsen af Forslag til finanslov for 1994 blev det skønnet, at der skal anvendes omkring 30 årsværk til gennemførelsen af den ekstra kontrol og rådgivning.

5. Konsekvenser for erhvervslivet

Som nævnt under punkt 4 om økonomiske og administrative konsekvenser, indebærer forslaget, at Erhvervs- og Selskabsstyrelsen tilføres yderligere ressourcer. Udgiften hertil vil blive afholdt af de selskaber, der betaler et årligt gebyr i henhold til årsregnskabsloven. Der vil ske en regulering af det årlige gebyr; men for det enkelte selskab vil der være tale om en beskednen merudgift.

I de indkomne høringsvar er der bred tilslutning til forslaget hovedidé om at nedbringe antallet af lovovertrædelser og tilstræbe rettidig indsendelse af årsregnskaber m.v. Erhvervslivet får derved aktuelle oplysninger af en højere standard til deres rådighed.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1.

Det foreslås, at der indføres en afgift for overskridelse af fristen for indsendelse af årsregnskaber m.v. Afgiften pålægges det enkelte bestyrelses- eller direktionsmedlem eller medlem af tilsvarende organ. Baggrunden herfor er, at det af hensyn til regnskabslæserne er af stor betydning, at regnskaberne har størst mulig aktualitet, og at de derfor indsendes rettidigt til Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, således at styrelsen til stadighed kan stille korrekte og aktuelle oplysninger om danske selskaber, fonde m.v. til rådighed for erhvervslivet og andre interesserede.

Efter § 62, stk. 1, skal årsregnskabet m.v. indsendes til Erhvervs- og Selskabsstyrelsen senest 1 måned efter årsregnskabs godkendelse og højst 7 måneder efter regnskabsårets udgang. Børsnoterede selskaber skal dog straks efter godkendelsen og senest 5 måneder efter regnskabsårets udgang indsende årsregnskabet. Erhvervs- og Selskabsstyrelsen har allerede i dag i forbindelse med overskridelse af fristerne for indsendelse af årsregnskab mulighed for at fremtvinge indsendelse ved trussel om tvangsbøder eller tvangsopløsning af selskabet. Disse sanktioner er velegnede i de situationer, hvor der fra selskabets

side ikke er vilje eller evne til at indsende årsregnskab m.v. Der forekommer imidlertid også en række tilfælde, hvor regnskaberne nok bliver indsendt, men hvor dette p.g.a. efterladenhed eller mere bevidst sker for sent – og hyppigt først efter, at selskabet har modtaget en rykker. For at dæmpe op for disse situationer, anses det for hensigtsmæssigt at indføre en afgift ved for sen indsendelse af årsregnskab m.v., idet selskaberne herved motiveres til i højere grad at overholde fristerne for rettidig indsendelse af årsregnskaber m.v.

Den foreslåede afgift er af samme karakter som afgifter for ulovlig parkering eller for manglende billet i bus og tog. Afgiften forfalder automatisk til betaling, hvis årsregnskabet m.v. modtages efter indsendelsesfristens udløb.

Afgiften vil blive pålagt samtlige medlemmer af det ansvarlige organ i det pågældende selskab, og det enkelte medlem hæfter personligt for betalingen af afgiften. Herved tilskyndes de pågældende til at prioritere regnskabsaflæggelsen højt.

Et eller flere medlemmer af det ansvarlige organ kan på forskellig vis have søgt at fremme indsendelsen af årsregnskabet m.v. Det foreslås derfor i *stk. 5*, at det enkelte medlem har mulighed for at blive fritaget for betaling af afgiften i særlige tilfælde. Disse særlige tilfælde foreligger kun, hvor medlemmet over for Erhvervs- og Selskabsstyrelsen kan godtgøre, at vedkommende har søgt at fremme indsendelsen, og at forsinkelsen derfor ikke kan lægges den pågældende til last.

Et bestyrelsesmedlem eller en direktør kan ifølge aktieselskabslovens § 56, stk. 2, (anpartsselskabslovens § 38, stk. 2), forlange bestyrelsen indkaldt, og dagsordenen kan i givet fald indeholde et punkt om indsendelse af årsregnskab m.v. i behørig stand. Opnås der ikke tilslutning til dette, har bestyrelsesmedlemmet eller direktøren ret til at få indført indsigelser i bestyrelsens protokol, jf. aktieselskabslovens § 56, stk. 3, (anpartsselskabslovens § 38, stk. 3).

Forhold, som *ikke* i sig selv kan begrunde, at et ledelsesmedlem fritages for at betale afgiften, er f.eks., at årsregnskabet m.v. forsinkes ved fremsendelse med posten, at et bestyrelsesmedlem ikke har deltaget i bestyrelsesmøderne på grund af udlandsrejser eller, at revisor ikke har kunnet nå at revidere regnskabet.

Størrelsen af afgiften vil være afhængig af længden af den tidsmæssige overskridelse af indsendelsesfristen. Afgiftens størrelse fremgår af nedenstående skema:

Afgift for for sent indsendt årsregnskab m.v.

Fristoverskridelsens længde:	Afgiftens størrelse:
mindre end 1 måned	500 kr.
mellem 1 og 2 måneder	2.000 kr.
mellem 2 og 3 måneder	4.000 kr.
mellem 3 og 4 måneder	6.000 kr.
mere end 4 måneder	8.000 kr.

Afgiften opkræves af det enkelte medlem af bestyrelsen, direktionen eller af et lignende ansvarligt organ.

I de situationer, hvor et regnskab ikke alene er indsendt for sent, men hvor Erhvervs- og Selskabsstyrelsen for overhovedet at få et årsregnskab m.v. indsendt, har pålagt et medlem tvangsbøder, fritages den pågældende for at betale afgiften i det omfang, vedkommende har betalt tvangsbøderne. Der vil ikke kunne blive tale om, at et medlem kommer til at »betale to gange« for samme forseelse.

Til nr. 2.

Der er tale om en konsekvensrettelse i forbindelse med forslaget § 1, nr. 1, således at filialbestyrerne i filialer af udenlandske selskaber kan pålægges en afgift, hvis de ikke indsender årsregnskabet m.v. til Erhvervs- og Selskabsstyrelsen rettidigt.

Til nr. 3.

Som et blandt flere midler til at sikre overholdelse af lovgivningen foreslås § 63 c, *stk. 1*, ændret, således at Erhvervs- og Selskabsstyrelsen får en egentlig pligt til stikprøvevis udtagelse og undersøgelse af de modtagne årsregnskaber m.v. med henblik på at konstatere åbenbare overtrædelser af årsregnskabslovgivningen, aktie- og anpartsselskabslovgivningen, bogføringslovgivningen og lovgivningen om erhvervsdrivende fonde. Der er tale om en udvidelse i forhold til den nugældende § 63 c, der fastslår styrelsens generelle undersøgelsesadgang.

De pågældende årsregnskaber bliver ikke genstand for en fuldstændig undersøgelse for enhver overtrædelse, idet styrelsens stikprøvevis udtagelse og undersøgelse ikke er – og ikke skal være – et egentligt tilsyn, som det kendes fra f.eks. Finanstilsynet. Der er alene tale om en eventuel afdækning af åbenbare overtrædelser af den relevante lovgivning, det vil sige forhold, som er konstaterbare ved en umiddelbar gennemgang af det indsendte årsregnskab m.v. Der er for eksempel tale om åbenbare overtrædelser, når der er et direkte lovkrav om, at en

bestemt oplysning skal være afgivet. Kræver den formodede lovovertrædelse derimod nærmere undersøgelse af andre dokumenter end regnskabet eller en egentlig bevisførelse, for at lovmedholdeligheden kan afklares, kan overtrædelsen ikke betegnes som åbenbar.

Med forslaget ændres der ikke på det grundlæggende forhold, at det er selskabsledelsens ansvar, at selskaberne lever op til lovgivningens krav, samt i modsat fald revisors pligt at tage fornødent forbehold i revisionspåtegningen.

Erhvervs- og Selskabsstyrelsen kan – foruden ved stikprøvevis kontrol – også på anden måde udtage og undersøge de modtagne årsregnskaber m.v. Dette kan navnlig komme på tale, når styrelsen i forbindelse med modtagelsen af årsregnskaber m.v. konstaterer revisorforbehold eller relevante mangler i revisionspåtegningerne. Udtagelse kan også komme på tale, når styrelsen i forbindelse med tidligere års modtagelse af årsregnskaber m.v. har konstateret mangler, eller hvis styrelsen på anden måde bliver opmærksom på overtrædelser i det pågældende årsregnskab m.v.. Derimod skal Erhvervs- og Selskabsstyrelsen ikke fungere som klageinstans.

Formuleringen af forslaget til et nyt *stk. 2* fastslår, at Erhvervs- og Selskabsstyrelsen kan vælge den mest hensigtsmæssige reaktion med henblik på at sikre efterlevelse af lovgivningen. Styrelsens skridt til at bringe ulovlige forhold til ophør kan strække sig fra konkret vejledning til krav om berigtigelse af de konstaterede overtrædelser og – i visse tilfælde – tvangsopløsning, jf. aktieselskabslovens § 118 (anpartsselskabslovens § 87), ligesom visse overtrædelser vil kunne straffes med bøde, jf. årsregnskabslovens § 65 og aktieselskabslovens §§ 160-161 (anpartsselskabslovens §§ 130-131). Den foreslåede bestemmelse giver mulighed for helt at undlade at påtale bagatelagtige overtrædelser.

De fleste overtrædelser af årsregnskabslovgivningen er af en sådan karakter, at det ikke vil være rimeligt at kræve omgående berigtigelse og offentliggørelse af et omgjort årsregnskab m.v. Styrelsens skridt kan f.eks. være alene at forlange overtrædelser berigtiget i årsregnskabet for den efterfølgende regnskabsperiode.

Som led i Erhvervs- og Selskabsstyrelsens bestræbelser på at give øget information og vejledning på regnskabsområdet foreslås i *stk. 3* nedsat et regnskabsråd, hvori revisorer og andre interesserede inden for de regnskabsmæssige og selskabsretlige områder repræsenteres. Erhvervs- og Selskabsstyrelsen kan rådføre sig med regnskabsrådet i forbindelse med overvejelser om lovændringer samt ved udarbejdelse af bekendtgørelser og generelle vejlednin-

ger, ligesom regnskabsrådet kan høres vedrørende andre generelle regnskabsforhold. Derimod er det ikke hensigten, at regnskabsrådet skal tage stilling til konkrete regnskabsers indhold m.v.

Til nr. 4.

Det foreslås at ændre § 64, *stk. 1, 2. pkt.*, for at bringe bestemmelsen i overensstemmelse med de tilsvarende bestemmelser i aktieselskabslovens § 154, *stk. 4*, og anpartsselskabslovens § 124, *stk. 4*, for så vidt angår hjemmelen til at fastsætte gebyrer for brug af styrelsens EDB-system. Da der kan indhentes oplysninger om regnskaber i EDB-systemet, er der således alene tale om en konsekvensrettelse.

For så vidt angår rykkerskrivelser m.v. ved for sen indbetaling, skal det særlige gebyr dække Erhvervs- og Selskabsstyrelsens udgifter ved udsendelse og administration af rykkere samt eventuelle udgifter i forbindelse med fogedsager.

Herudover foreslås det at præcisere hjemlen og grundlaget for opkrævelsen af Erhvervs- og Selskabsstyrelsens årlige gebyr i et 3. *pkt.* i § 64, *stk. 1*. Det årlige gebyr skal modsvare styrelsens omkostninger ved administration af årsregnskabsloven og den hermed forbundne undersøgelsesvirksomhed. Ligeledes skal styrelsens omkostninger ved administrationen af de selskabsretlige regler, hvis overtrædelse kan fremgå af årsregnskabet, fx kapitaltab, aktionærlån m.v., dækkes. Endelig skal det årlige gebyr dække styrelsens registrering af ændringer, der ikke er prissat. I øjeblikket: Ændringer i et selskabs navn, hjemsted, regnskabsår, revisor eller adresse.

Det foreslås i § 64, *stk. 2*, at Erhvervs- og Selskabsstyrelsen får adgang til at indhente oplysninger fra selskabets revisor i forbindelse med kontrollen af, om der er sket overtrædelse af årsregnskabslovgivningen, eller om en overtrædelse er bragt til ophør.

En sådan hjemmel til at indhente oplysninger fra revisor har Erhvervs- og Selskabsstyrelsen allerede efter den gældende lovgivning, når det drejer sig om undersøgelse af, om selskabslovene og bogføringsloven er overholdt. Forslaget er derfor en naturlig følge af, at undersøgelsesadgangen nu også omfatter overtrædelser af årsregnskabslovgivningen.

Styrelsen vil naturligvis kun anvende denne hjemmel, hvor det er nødvendigt. I langt de fleste sager vil der efter erfaringerne fra lov om erhvervsdrivende fonde ikke opstå behov for hyppigt at indhente oplysninger direkte hos selskabets revisor, idet selskabsledelsen selv er villig til at give de nødvendige og af revisor attesterede oplysninger.

Efter menneskerettighedskonventionens art. 6 har enhver ret til »en retfærdig og offentlig rettergang inden en rimelig frist for en uafhængig og upartisk

domstol, der er oprettet ved lov, når der skal træffes afgørelse . . . angående en mod ham rettet anklage for en forbrydelse.« Bestemmelsen er udtryk for princippet om ret til »fair trial«. Menneskerettighedsdomstolen har i en række domme taget stilling til den nærmere rækkevidde af konventionens art. 6. I sagen Funke mod Frankrig (82/1991/334/407) fandt domstolen således, at håndhævelse af en lov-hjemlet oplysningspligt var en overtrædelse af konventionens art. 6, bl.a. fordi ingen kan tilpligtes at fremskaffe bevismateriale mod sig selv.

På den baggrund vil Erhvervs- og Selskabsstyrelsens tilrettelægge sin kontrol efter årsregnskabsloven således, at hjemlen til at kræve oplysninger – efter en konkret vurdering i hver enkelt tilfælde – ikke vil blive bragt i anvendelse, hvis styrelsen har en begrundet mistanke om, at der foreligger et strafbart forhold hos den, oplysningerne skal indhentes fra, og forholdet kan forventes at føre til, at der indgives politianmeldelse. I sådanne tilfælde vil Erhvervs- og Selskabsstyrelsen endvidere undlade at anvende bøder som tvangsmiddel, jf. § 64, stk. 3. Er der en sådan mistanke om strafbart forhold, og ønskes der yderligere oplysninger, må sagen overgives til politiet, der herefter kan bringe retsplejelovens regler i anvendelse.

Af hensyn til erhvervslivet og andre interesserede er det vigtigt at søge at få overtrædelser af lovgivningen bragt til ophør.

Mange overtrædelser vil formentlig være af mindre graverende karakter, hvorfor det vil være tilstrækkeligt at give vejledning med henblik på at undgå lignende overtrædelser i fremtiden eller at anmode om berigtigelse af forholdet i det førstkomende årsregnskab. Andre overtrædelser vil dog være af en karakter, der kræver øjeblikkelig berigtigelse.

Erhvervs- og Selskabsstyrelsen har i dag mulighed for at pålægge medlemmerne af det ansvarlige selskabsorgan tvangsbøder, hvis årsregnskaber m.v. ikke indsendes i behørig stand.

For at fremme efterlevelse af den øvrige relevante lovgivning foreslås det i § 64, stk. 3, at Erhvervs- og Selskabsstyrelsen tillige får adgang til at pålægge tvangsbøder i de situationer, hvor styrelsen efter § 63 c, stk. 2, har meddelt en eller flere personer i ledelsesorganerne pålæg om at bringe overtrædelser af denne lovgivning til ophør. Efter denne bestemmelse vil styrelsen også have adgang til at pålægge tvangsbøder for manglende berigtigelse af overtrædelser af årsregnskabslovgivningen.

Den udvidede adgang til pålæggelse af tvangsbøder skal motivere det ansvarlige selskabsorgan til at

prioritere selskabernes forpligtelser overfor offentligheden højere.

Til nr. 5.

Som det kendes fra ankebestemmelserne i aktie- og anpartsselskabslovene, er den administrative anke afskåret for så vidt angår visse afgørelser. Der er tale om afgørelser, som administrativt har betydning for styrelsens rutiner og for brugernes tillid til aktualiteten af de oplysninger, som stilles til rådighed i forbindelse med styrelsens virksomhed.

Da afgørelser truffet efter årsregnskabslovens §§ 63 c, stk. 1, og 64, stk. 2, er af samme karakter, foreslås det, at disse afgørelser heller ikke skal kunne indbringes for højere administrativ myndighed.

Der er stadig mulighed for at anke styrelsens andre afgørelser, herunder pålæg til selskaber, fonde m.v. om at bringe overtrædelser af lovgivningen til ophør. Erhvervs- og Selskabsstyrelsens vejledning efter den foreslåede bestemmelse til årsregnskabslovens § 63 c, stk. 2, 1. pkt., kan derimod ikke indbringes for Erhvervsankenævnet, idet denne, ligesom det generelt er tilfældet med styrelsens andre vejledninger, ikke er en afgørelse i lovens forstand.

Til § 2

Efter § 85 a skal et anpartsselskab træffe visse foranstaltninger, når det har tabt halvdelen af indskudskapitalen. Sker dette ikke inden for en af Erhvervs- og Selskabsstyrelsens fastsat frist, foranleder styrelsen selskabet opløst.

I modsætning til de andre kontrolregler pålægger denne bestemmelse styrelsen en handlepligt, der er til hinder for en rimelig prioritering af indsatsen på dette område.

Ændringen indebærer, at styrelsen for fremtiden kan lade administrationen af § 85 a indgå i den almindelige prioritering af styrelsens kontrolopgaver, således at kontrollen af bestemmelsens overholdelse kan indgå i den stikprøvevise udtagelse og undersøgelse af de indsendte regnskaber.

Hensigten med omformuleringen af bestemmelsen, er ikke at give styrelsen en adgang til at udøve skøn med hensyn til valget af sanktionsmulighed, men derimod frihed til valg af sanktionstidspunkt.

Til § 3

Ved lov nr. 1060 af 23. december 1992 gennemførtes ændringer i blandt andet aktieselskabs- og anpartsselskabsloven.

Visse af ændringerne skulle efter overgangsbestemmelserne i lovens § 4 have en senere ikrafttræ-

den end lovens generelle ikrafttræden, der er fastsat til 1. august 1993.

Hensigten med den senere ikrafttræden af disse bestemmelser var at gøre det muligt for selskaber, der senest den 31. juli 1993 havde anmeldt en stiftelse eller en vedtaget kapitalforhøjelse, at lade aktionærerne respektivt anpartshaverene foretage succesiv indbetaling af kapitalen i overensstemmelse med de hidtil gældende regler.

Da henvisningerne i overgangsbestemmelserne var fejlbehæftede, og allerede er trådt i kraft, er det nødvendigt, at erstatte dem med de nu foreslåede, mere udførlige, regler i stk. 2 - 6. (Disse regler svarer i det væsentlige til de tidligere gældende bestemmelser i aktieselskabslovens §11, stk. 2, 1. pkt., §§14-16 og § 36, stk. 2, 1. pkt., og anpartsselskabslovens § 6, stk. 2, 1. pkt., §§ 10-12 samt § 23, 1. pkt.).

Forslaget vil give visse aktionærer/anpartshavere en noget gunstigere retsstilling, idet fristen for indbetaling af den resterende del af kapitalen er forlænget,

således at fuld indbetaling af kapitalen tidligst skal være sket den 1. juni 1994. Dette sikrer selskabsdeltagernes en rimelig indbetalingsfrist.

Til § 4

Det foreslås, at loven træder i kraft den 1. januar 1994. Da reglerne i § 3 skal erstatte nogle fejlbehæftede overgangsbestemmelser i lov nr 1060 af 23. december 1992, er det nødvendigt, at de får virkning fra denne lovs ikrafttrædelsesdato, 1. august 1993.

Til § 5

Bestemmelsen vedrører lovens ikrafttræden på Færøerne og Grønland. Det er hensigten snarest at søge de færøske og grønlandske myndigheders tilslutning til, at loven sættes i kraft for disse landsdele, således at den selskabsretlige retsenhed kan bevares og udbygges.